

Intercultureel bijbellezen: inspiratie uit de wereldkerk

Vooraf

In deze bijbelstudie gaan we in gesprek rond een bijbelverhaal én ontdekken we hoe dit verhaal raakt aan het leven van de Venezolaanse Marymer uit Colombia. Haar levensverhaal is gekleurd door haar ervaringen van armoede, strijd en slachtoffer van (seksueel) geweld. Niet voor elke groep zal deze bijbelstudie daarom geschikt zijn. Lees als gespreksbegeleider het materiaal goed door en denk hier van tevoren over na.

Tijd: twee bijeenkomsten van ongeveer 1,5 uur

(afhankelijk van groepsgrootte en in hoeverre de deelnemers met elkaar in gesprek gaan/willen)

Lees van te voren het materiaal door en maak een tijdsindeling, zodat je per onderdeel ongeveer weet hoeveel tijd je daarmee bezig kunt zijn.

Nodig: print(s) van het materiaal, bijbels, papier en pennen

EERSTE BIJEENKOMST

Opening en voorstellen

Begin de bijeenkomst met het aansteken van een kaars en het uitspreken van een gebed/gedicht of zingen van een lied. Doe een voorstelrondje wanneer jullie elkaar nog niet kennen. Neem hier de tijd voor en vraag elkaar meer dan alleen een naam. Spreek met elkaar af dat wat je samen bespreekt in het gezelschap blijft.

Blikopener

In het verhaal van Marymer gaat het onder andere over 'beproeving'. Bespreek met elkaar het volgende:

- Waar denk je aan bij het woord beproeving?
- Heb je zelf in je leven momenten van beproeving ervaren?
Bespreek dit bij voorkeur in drietallen om meer veiligheid te creëren. Een persoonlijke ervaring delen is mooi, maar hoeft natuurlijk niet. Praat in de drietallen met elkaar door over de vraag wat die periode van beproeving deed met je geloof.

Kennismaken met Marymer

Lees met elkaar onderstaande tekst uit een interview met Marymer. U kunt het als gespreksbegeleider hardop voorlezen, maar vraag dit niet aan iemand die de tekst nog niet kent.

Mijn naam ...

"Mijn naam is Marymer, een samenvoeging van María en Mercedes. Ik ben op 25 oktober 1970 geboren in La Guaira, in de buurt van Caracas, de hoofdstad van Venezuela. Ik ben katholiek. Ik ben slachtoffer van huiselijk geweld, seksueel misbruik en ben als migrant naar Colombia gevlucht. Op dit moment geef ik Spaanse taal op een school in de plaats *Soledad*, in de buurt van Barranquilla, in het Noorden van Colombia."

Mijn leven en mijn kerk

"Ik was altijd praktiserend katholiek, heb ook catechese gegeven. Ik ben in de kerk getrouwd en ik ben voor de wet gescheiden. Ik ben slachtoffer van een poging tot verkrachting door mijn man toen ik met

mijn zoon van 15 dagen in quarantaine verbleef. Mijn man was dronken. Jarenlang heb ik geleden onder zijn agressie. Drie jaar hebben we geprocedeerd over de echtscheiding, tot hij moe werd en me met rust liet.

Ik heb een zoon van 27, een dochter van 20 en een zoon van 9 jaar. Mijn familie is uit elkaar gevallen, tot op de dag van vandaag. Mijn oudste zoon moest naar Panama, mijn dochter van 20 woont in Argentinië, mijn moeder is overleden. Haar laatste woorden voor mij waren: 'God zegene je.' Ik denk dat ik een missie heb te vervullen in Colombia, maar ik wil heel graag mijn familie herenigen. Tien jaar geleden heb ik, na vier miskramen, een zoon verloren die bij de geboorte op mijn borst stierf.

Op mijn 21^e werd een priester bij wie ik mijn gedachten en problemen (op)biechtte, verliefd op mij. Ik heb me toen afgevraagd: 'Heer, ben ik een demon? Heb ik iets verkeerd gedaan?' Dit is de reden waarom ik afstand heb genomen van de Rooms-Katholieke Kerk. De directeur van de school waar ik momenteel werk, nodigde mij uit om lid te worden van de Presbyteriaanse Kerk, maar ik had geen geld om daarnaartoe te reizen. Ik ben dus niet gegaan. Ik ben net als de Samaritaanse vrouw die zich afvraagt waar ze God kan ontmoeten.

Alleen God weet waarom Hij me in Colombia terecht heeft laten komen. Ik vraag aan God: 'Waarom, Heer, heb je me zo op de proef gesteld?' Ik accepteer dat ik in Colombia ben door wat er in mijn land, Venezuela, gebeurt. Toch voel ik me niet slecht hier in Colombia, ik probeer hier het beste van mezelf te geven. Ik ben hier nu een jaar. Ik ben God dankbaar omdat ik in een betere positie verkeer dan vele anderen.

Ik ben niet corrupt, dat is de reden waarom ik niet meer in Venezuela woon. Ik weigerde deel te nemen aan de handelingen van de overheid die ik beschouw als misdaad tegen de menselijkheid. Mijn geweten is in vrede. Ik heb geen sociaal netwerk, ik ben hier alleen voor werk, werk, werk – zo kan ik mijn onkosten en die van mijn familie betalen. Ik werk nu als lerares van kinderen op een school in *Soledad*, waar ik lerares Spaans ben."

Bespreek met elkaar

Wat raakt je in het verhaal van Marymer?

De Bijbel open

- Vraag iemand om hardop het verhaal van de Samaritaanse vrouw, Johannes 4: 1-30, voor te lezen.
- Onderstreep de zin die het meeste aanspreekt, of schrijf deze op.
- Deel met elkaar welke woorden u hebt onderstreept en waarom deze u zo aanspreken. (Bij een grote groep opsplitsen in groepjes van vier of vijf personen.)

De volgende bijeenkomst gaat dieper in op het bijbelverhaal en leest u wat Marymer hierin raakt.

Afsluiting

Sluit af met een gebed of lied.

TWEEDE BIJEENKOMST

Opening

Begin de bijeenkomst met het aansteken van een kaars en het uitspreken van een gebed/gedicht of zingen van een lied.

Blikopener

Bespreek met elkaar wat is bijgebleven van de eerste bijeenkomst.

De Bijbel open

Lees Johannes 4: 1-30 nog eens met elkaar.

Bespreek met elkaar de volgende vragen (eventueel in kleine groepjes):

- Wat valt op aan de ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw? (probeer zoveel mogelijk dingen te bedenken, in de tekst zelf leest u er ook over)
- In vers 28 staat 'de vrouw liet haar kruik staan'. Waarom zou dit zo expliciet genoemd worden?
- Is er iets in het verhaal van deze vrouw dat u doet denken aan uw eigen leven? Zo ja, wat is dit?

Koppel eventueel terug in de grote groep. Wat valt op?

Ontdek hoe Marymer het verhaal heeft gelezen

Lees met elkaar hoe dit bijbelverhaal Marymer geraakt heeft. Laat iemand hardop voorlezen.

"We hebben zojuist dat verhaal van de ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw gelezen en dat heeft me diep getroffen. Niet omdat ik me zondares voel, ook al zijn we dat allemaal, maar omdat zijn opdracht en het vervullen daarvan belangrijker is dan alle teleurstelling en pijn. Wat het diepst van mijn ziel treft is dat we een missie hebben te vervullen. Mijn taak is om hier een goede inwonster van Colombia te zijn en mensen lief te hebben.

Het verhaal van de Samaritaanse vrouw raakt me zo diep omdat ik me in dezelfde situatie bevind. Als ik haar verhaal opnieuw lees, begrijp ik dat wat God wil van eenieder van ons sterker is dan alle beproevingen die ik heb moeten doorstaan. Als je geen reden ziet om vanuit het diepst van je ziel de opdracht van God te accepteren en hier te vervullen, dan is er ook geen helemaal geen groei, geen leerproces.

De Samaritaanse vraagt zich af: 'Waarom moet ik van U water krijgen?' Ik voel me vandaag net als deze vrouw: ik ontvang water uit de handen van het Colombiaanse volk. Ik probeer dit moment te ervaren als een moment van een diepgaand leerproces. God is de enige die weet waarom Hij de dingen laat gebeuren en waarom we hier zijn.

De boodschap van de Samaritaanse fascineert me – dat iemand je iets kan geven, ook al ben je niet zijn gelijke. Er was tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw een fysieke en een taalbarrière; Joden praatten niet met de Samaritanen. Zij en Jezus durven deze grenzen te overschrijden.

Het verhaal leert mij dat je niemand mag onderschatten, iedereen op gelijke wijze moet behandelen, dat er geen belemmeringen, geen beperkingen zijn.

Iets anders dat mijn aandacht trekt in de bijbelse tekst is dat er geen sprake is van straf of bedreiging door de anderen die Jezus en de Samaritaanse vrouw samen zien praten.

Ik vind ook zo mooi dat ze terugkeert en aan alle inwoners van haar dorp, aan misschien wel heel haar familie, vertelt dat er iemand is was die alles van haar weet, haar niet bekritiseert, geen belang hecht aan haar situatie van zondares, maar het verdriet van een ander respecteert en omhelst.

Wat me ook trof is het antwoord dat Jezus de vrouw geeft als zij Hem vraagt waar God te vinden is: 'niet in mijn tempel, niet in die van jou'. Ik heb ervaren dat God te vinden is op plaatsen waarvan je het minst verwacht Hem daar te kunnen ontmoeten.

Er zijn andere bijbelteksten waar ik van houd, zoals bijvoorbeeld de gelijkenis van het zaad dat in vruchtbare aarde valt, maar ik identificeer me met die van de Samaritaanse vrouw omdat ook ik vier mannen heb gehad bij mijn zoeken naar geluk. Ik heb de persoon die mij zal vergezellen tot aan mijn laatste dagen nog niet gevonden."

Bespreek met elkaar

- Wat valt op in de manier waarop Marymer het verhaal leest?
- Marymer leest het verhaal vanuit haar eigen leven en met haar eigen beproevingen in gedachten. Welke 'ontdekkingen' doet zij in het verhaal?
- Wat kunnen wij van haar leren?

Afsluiting

Maak een rondje waarin iedereen iets deelt van wat zij/hij meeneemt van deze bijbelstudie.

Zing een lied en/of spreek een gebed uit.

Het interview met Marymer is afgenomen in Barranquilla in maart 2019 door Mary Luz Reyes en Hans de Wit. Marymer is een van de vrouwen die deelneemt aan het project 'Sanando Heridas, Restaurando Vida's (helen van wonden en herstel van leven) voor vrouwen die slachtoffer zijn van (vele vormen van) geweld. Door het vertellen van de eigen ervaringen en deze naast bijbelverhalen te leggen, het samen bidden en vieren, ervaren de vrouwen een proces van heling en krijgen ze weer hoop voor de toekomst. Dit project wordt door Kerk in Actie gefinancierd en uitgevoerd onder leiding van theologe Mary Luz Reyes. Het project laat de kracht van bijbelverhalen zien. Zie voor een ander voorbeeldproject in Colombia:

<https://www.kerkinactie.nl/projecten/vrouwen-werken-aan-vrede-en-verzoening>.

Kerk in Actie steunt werk waarin de Bijbel centraal staat: samen bijbellezen, bemoediging vanuit de Bijbel voor mensen in moeilijke omstandigheden, bijbelvertaling en bijbelverspreiding. Mensen leren wat de bijbelteksten betekenen in hun eigen leven en ervaren de bevrijdende kracht van het Evangelie.

Kijk voor meer informatie en materiaal op de themapagina [Bijbel als Levensbron](#).